

Україна

Харківська обласна державна адміністрація
Державний архів Харківської області

ПРОТОКОЛ
засідання науково-методичної ради (НМР)
Державного архіву Харківської області

17 січня 2020 року

№ 1

м. Харків
пр. Московський, 7

Засідання розпочалося о 15.00
Засідання закінчилося о 16.10

Взяли участь у засіданні:

ГНЕЗДІЛО Ольга — заступник голови НМР

ГРИНЬОВА Юлія — секретар НМР

Присутні члени НМР:

ГУНЬКО Юлія, ЕЛЬКСНІТ Марія, КОНДРАТЬЄВ Андрій, КОПТЄВА Ольга,
КУДЕЛКО Сергій, ПАВЛОВА Ольга, ПАНАСЕНКО Лариса,
ПАНТЕЛЄЄВА Лідія, САФОНОВА Олена.

Порядок денний:

1. Про розгляд звіту про роботу науково-методичної ради Державного архіву Харківської області за 2019 рік.

Доповідач: ГРИНЬОВА Юлія, головний спеціаліст відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Харківської області.

2. Про розгляд проекту переліку документів до виставки “Харківщина за доби Української революції 1917-1921 років”.

Доповідач: ЕЛЬКСНІТ Марія, начальник відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області.

3. Про розгляд проекту переліку документів до онлайн виставки “3 історії Харківського історичного музею”.

Доповідач: САФОНОВА Олена, головний спеціаліст відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області.

4. Про розгляд проекту переліку документів до виставки “До Дня виведення радянських військ з Афганістану”.

Доповідач: САФОНОВА Олена, головний спеціаліст відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області.

5. Різне (позапланово). Про участь Державного архіву Харківської області у конкурсі науково-методичних розробок і науково-інформаційних робіт з архівознавства, документознавства, археографії.

Доповідач: ГНЕЗДІЛЮ Ольга, начальник відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Харківської області.

1. СЛУХАЛИ:

ГРИНЬОВА Юлія, головний спеціаліст відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Харківської області, представила на розгляд звіт про роботу науково-методичної ради (далі - НМР) Державного архіву за 2019 рік.

Вона акцентувала увагу присутніх на тому, що робота НМР здійснювалася згідно з Планом, затвердженим заступником директора Державного архіву на 2019 рік.

Протягом 2019 року відбулося 7 засідань НМР Державного архіву: у січні, лютому, квітні, травні, вересні, листопаді та грудні.

Основними питаннями, які було розглянуто на засіданнях НМР Державного архіву, є питання організації, визначення основних напрямків та оцінки результатів науково-дослідної та методичної роботи.

Протягом звітного періоду НМР розглянула і схвалила 8 тематичних переліків документів і матеріалів, з них 2 до on-line виставок:

- “З історії Харківського цирку”;

- “До Дня пам’яті жертв політичних репресій в Україні”,

та 6 до виставок для розміщення в читальному залі Державного архіву:

- “До Дня Соборності України”;

- “До Дня Героїв Небесної Сотні”;

- “До 205-ї річниці народження Кобзаря”;

- “До Дня пам’яті та примирення”;

- “До 155-річчя від дня народження П.А. Грабовського – українського поета, публіциста”;

- “До Дня пам’яті жертв голодоморів”.

Тематику виставок було приурочено до відзначення пам’ятних та знаменних дат.

На засіданні НМР було розглянуто та схвалено 2 проекти статей: “З історії Харківського цирку” (автор: Марія Ельксніт, начальник відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву)

та “До 155-річчя від дня народження П.А. Грабовського – українського поета, публіциста” (автор: Олена Сафонова, головний спеціаліст відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву). Статті призначено для публікації в об’єднаному випуску науково-інформаційного вісника “Харківський архівіст” за 2018-2019 роки.

Протягом звітнього періоду НМР розглянуто і схвалено 1 методичну розробку. Це “Примірна інструкція з обліку в архівних відділах районних державних адміністрацій та міських рад Харківської області” (укладач: Лідія Пантелеєва, заступник начальника відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву). Інструкцію розроблено з метою систематизації ведення облікових документів в архівних установах Харківської області.

Також на засіданнях НМР обговорено результати впровадження у роботу Державного архіву “Інструкції з електронного копіювання документів”. Інструкцію було підготовлено з метою систематизації роботи відділу забезпечення збереженості та реставрації документів Державного архіву Харківської області з оцифрування архівних документів за допомогою фотоапарата Canon. Вказана методична розробка пройшла апробацію та не потребує доопрацювання.

Також на засіданнях НМР було розглянуто питання про стан підготовки Анотованого реєстру описів фондів радянського періоду Державного архіву Харківської області.

Протягом звітнього періоду НМР схвалено рукопис науково-інформаційного видання “Харківський архівіст” (об’єднаний випуск за 2018-2019 роки) та розглянуто питання про стан підготовки збірника архівних документів «Поляки на Харківщині»

Крім того, розглянуто звіт про роботу НМР Державного архіву за 2018 рік; план виставкової діяльності та план роботи НМР Державного архіву на 2020 рік.

ВИСТУПИЛИ:

ПАВЛОВА Ольга, доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, кандидат історичних наук, запропонувала схвалити звіт про роботу НМР Державного архіву за 2019 рік і розмістити його на офіційному вебсайті Державного архіву у рубриці «Інформуємо громадськість» («Звіти»).

Питання поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ:

за – 11, проти – 0, утрималися – 0.

ВИРІШИЛИ:

1.1. Схвалити звіт про роботу НМР Державного архіву за 2019 рік і розмістити його на офіційному вебсайті Державного архіву у рубриці «Інформуємо громадськість» («Звіти»).

2. СЛУХАЛИ:

ЕЛЬКСНІТ Марія, начальник відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області, представила на розгляд проєкт переліку документів до виставки “Харківщина за доби Української революції 1917-1921 років (за документами та матеріалами Державного архіву Харківської області)”. Перелік було підготовано головним спеціалістом цього ж відділу Валентиною Плисак, яка зараз перебуває у відпустці.

Виставка документів “Харківщина за доби Української революції 1917-1921 років” приурочена до Дня Соборності України.

На виставці представлено документи із архівних фондів Державного архіву: Харківське губернське у земських і міських справах присутствіє (ф.-19), Харківське губернське у військовій повинності присутствіє (ф.-21), Харківський губернський розпорядчий комітет з обслуговування військових частин і установ (ф.-33), Харківський губернський військово-революційний комітет (ф.Р-202), Харківський губернський виконавчий комітет (ф.Р-203), Харківська губернська постійна військова нарада по боротьбі з бандитизмом при начальнику тила губернського військового комісаріату (ф.Р-200), Дергачівська волосна земська управа (ф.Р-509), Валківський повітовий виконавчий комітет ради робітничих, селянських та червоноармійських депутатів (ф.Р-89) та ін. Також представлено статті з газети того часу “Народное дело”.

Матеріали виставки відображають революційні події та політичні процеси, що відбувалися на теренах Харківщини в 1917-1921 роках.

ВИСТУПИЛИ:

КУДЕЛКО Сергій, директор Центру краєзнавства при Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна, кандидат історичних наук, професор, заслужений працівник культури, відзначив високий рівень підготовки переліку та запропонував додати до документів, у разі, якщо вони публікуються вперше, відповідну примітку.

ГНЕЗДІЛО Ольга, начальник відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Харківської області, запропонувала схвалити перелік документів до виставки “Харківщина за доби Української революції 1917-1921 років (за документами та матеріалами Державного архіву Харківської області)”.

Питання поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ:

за – 11, проти – 0, утрималися – 0.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Схвалити перелік документів до виставки “Харківщина за доби Української революції 1917-1921 років (за документами та матеріалами Державного архіву Харківської області)”.

3. СЛУХАЛИ:

САФОНОВА Олена, головний спеціаліст відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області, представила на розгляд проєкт переліку документів до онлайн виставки “З історії Харківського історичного музею”.

На виставці представлено документи, які відображають історію відновлення Харківського історичного (тоді — Харківського державного історико-краєзнавчого музею) після Другої Світової війни, плани та звіти роботи музею, листи та звіти про придбання музейних експонатів, положення про історико-краєзнавчі музеї тощо.

Виставка призначена для розміщення на вебсайті Державного архіву.

ВИСТУПИЛИ:

ПАВЛОВА Ольга, доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, кандидат історичних наук, поцікавилася, чи можливо представити на виставці документи періоду до Другої Світової війни.

САФОНОВА Олена відповіла, що, на жаль, довоєнні документи з історії музею не збереглися. Найраніші документи, представлені на виставці, датовані 1944 роком.

КУДЕЛКО Сергій, директор Центру краєзнавства при Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна, кандидат історичних наук, професор, заслужений працівник культури, запропонував схвалити перелік документів до онлайн виставки “З історії Харківського історичного музею”.

Питання поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ:

за – 11, проти – 0, утрималися – 0.

ВИРІШИЛИ:

3.1. Схвалити перелік документів до онлайн виставки “З історії Харківського історичного музею”.

4. СЛУХАЛИ:

САФОНОВА Олена, головний спеціаліст відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області, представила на розгляд проєкт переліку документів до виставки “До Дня виведення радянських військ з Афганістану”.

На виставці представлено документи Державного архіву з Колекції документів про учасників бойових дій на території інших держав та з фонду особового походження учасника бойових дій в Афганістані, заступника голови Харківської міської спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), Геннадія Ломакіна.

ВИСТУПИЛИ:

ЕЛЬКСНІТ Марія, начальник відділу інформації, використання документів та документального забезпечення Державного архіву Харківської області,

вказала, що цьогорічна виставка доповнює on-line виставки “Афганістан болит в моєй душе...” (на відзначення Року учасників бойових дій на території інших держав та 25-ї річниці виведення радянських військ з Афганістану) та “Одвічний біль Афганістану”, розміщені раніше на власному вебсайті Державного архіву.

ПАНТЕЛЄЄВА Лідія, заступник начальника відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Харківської області, запропонувала схвалити перелік документів до виставки “До Дня виведення радянських військ з Афганістану”.

Питання поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ:

за – 11, проти – 0, утрималися – 0.

ВИРІШИЛИ:

4.1. Схвалити перелік документів до виставки “До Дня виведення радянських військ з Афганістану”.

5. СЛУХАЛИ:

ГНЕЗДІЛО Ольга, начальник відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Харківської області, доповіла, що наказом Державної архівної служби України від 11.01.2020 р. № 4 оголошено конкурс науково-методичних розробок і науково-інформаційних робіт з архівознавства, документознавства, археографії та запропонувала обговорити участь Державного архіву в зазначеному конкурсі.

ВИСТУПИЛИ:

ПАНТЕЛЄЄВА Лідія, заступник начальника відділу організації та координації архівної справи, обліку та довідкового апарату Державного архіву Харківської області, зауважила, що згідно з “Положенням про конкурс науково-методичних розробок і науково-інформаційних робіт з архівознавства, документознавства, археографії”, до участі в конкурсі приймаються роботи, які містять нові методичні підходи та відповідають вимогам новизни та інноваційності.

У 2019 році Державним архівом було розроблено 1 методичну розробку: “Примірну інструкцію з обліку в архівних відділах районних державних адміністрацій та міських рад Харківської області”. Вказана інструкція має практичне спрямування та визначає загальні підходи до організації та ведення обліку документів НАФ з паперовими носіями і електронних документів. У методичній розробці деталізовано технології застосування системи облікових документів і актів за результати робіт з архівними документами – обліку надходження документів до архівного відділу, вибуття з нього, а також обліку окремих видів архівних документів.

Оскільки інструкція базується на типових документах, зокрема, інструкції “Облік документів у державних архівах України”, схваленій протоколом засідання Науково-методичної комісії Укрдержархіву 29 грудня 2014 р. № 4, та

не містить нових методичних підходів, буде доцільно не подавати зазначену розробку до участі у конкурсі.

Питання поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ:

за – 11, проти – 0, утрималися – 0.

ВИРІШИЛИ:

5.1. Державному архіву Харківської області не брати участі у конкурсі науково-методичних розробок і науково-інформаційних робіт з архівознавства, документознавства, археографії в поточному році.

Заступник голови науково-методичної ради,
начальник відділу організації
та координації архівної справи,
обліку та довідкового апарату
Державного архіву Харківської області

Ольга ГНЕЗДІЛО

Секретар науково-методичної ради

Юлія ГРИНЬОВА